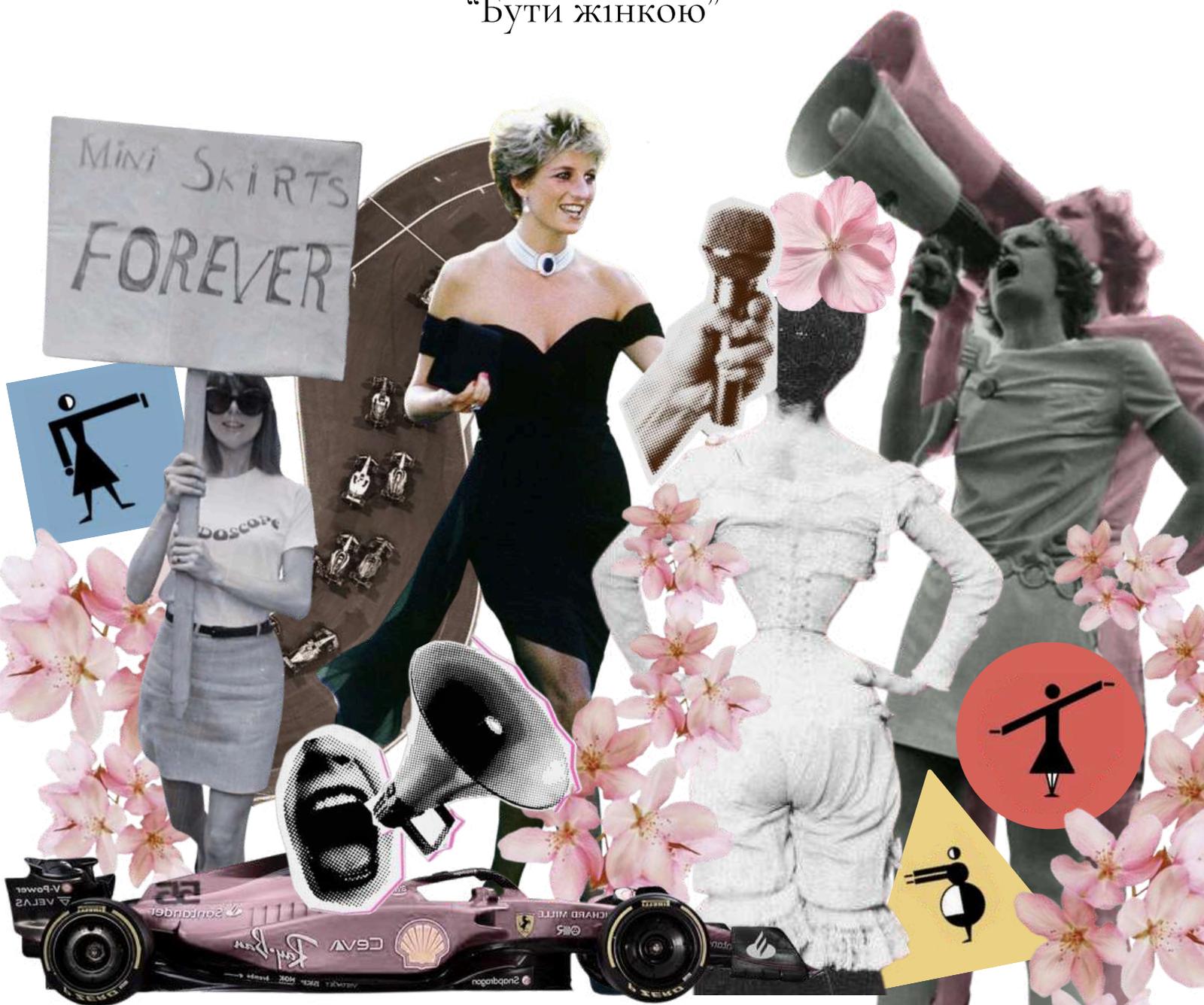

ART HOUSE

“Бути жінкою”

IN THIS ISSUE

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання05

Наріжна Катерина

Бути сміливою, жіночною, не зрадити собі13

Кухаєвська Олена

Зародження та успіх суфражизму ХХ століття16

Степаненко Анна

Як мисткині зі школи Баугауз змінили світовий дизайн21

Степаненко Анна

IN THIS ISSUE

Право на старт.....25
Сухомудренко Софія

Голда Меїр: жінка, яка не боялася відповідальності29
Баласинович Ангеліна

Діана, принцеса Уельська: розкішне королівське
життя чи вирок?32
Чайка Аліса

Жінки, які змінили правила гри у спорті38
Нагорна Ірина

Дорогі читачі!

Нарешті весна! Довгі три місяця зими виснажили нас відсутністю світла як і від сонця, так і навіть від штучного освітлення, авітамінозом та лютими морозами, але ми вистояли та з радістю зустрічаємо перші промені тепла в березні.

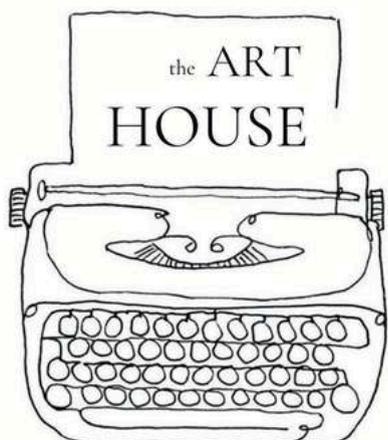
І це ще не всі приємні новини - цей випуск журналу є знаковим для нас по декількох причинах: по-перше, можете привітати “the Art House” з днем народження! Рівно рік назад ми випустили перший випуск та взагалі не уявляли де будемо зараз і наскільки довгий шлях пройдемо. Як головна редакторка я не можу не пишатись тим, як сильно ми зросли та масштабувались за цей рік. До речі, це гарний привід повернутись до першого випуску та згадати з чого ми починали!

А по-друге, цей випуск ми хочемо присвятити святу 8-го березня - не просто святу всіх жінок, а **Міжнародному дню боротьби за права жінок**. Тому на сторінках випуску “Бути жінкою” ви знайдете надихаючі історії жінок, які формували історію та створювали підґрунтя для того, щоб ми - дівчата, мали змогу жити на повну: отримувати повноцінну освіту, подорожувати світом, самовиражатись та просто бути собою.

В такому особливому випуску запрошена гостя також непересічна - наша **вельмишановна директорка пані Олена Кухаревська**, яка вирішила поділитись своїми роздумами про жіночність, вразливість та стійкість під час війни, за що ми неймовірно їй вдячні.

Приємного читання!

Катерина Наріжна - головна редакторка

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

Наріжна Катерина

У часи первісного суспільства одяг передусім був захистом – рятував від холоду й природних умов, але зараз це потужний метод самовираження, завдяки якому, не вимовляючи жодного слова, можна багато що про себе повідомити. Саме одяг підкреслює наші сильні сторони та дає змогу мати імідж, який говорить сам за себе, але в першу чергу вбрання має виконувати свою головну функцію – зручність.

Хоча чи замислювались ви, бодай на секунду, яким було б життя без можливості обирати свій образ? Який це світ, де моє тіло – зовсім не моє? А тепер уявіть, що протягом довгих століть ідентичну долю мали всі, без жодного винятку, жінки. Такі романтичні образи, що оспівуються в сучасній культурі та активно романтизуються в медіа, призводили до тяжких проблем зі здоров'ям, не дозволяли вільно рухатись та диктували надстрогі правила. Сама лише думка про те, що кожна хвилина дня проходить у фізичному дискомфорті, не може не лякати.

Історія жіночого вбрання від далеких середніх віків і до сьогодення захоплює та водночас шокує своїми заборонами та, фактично, справжніми репресіями. Тож поки ви зручно та у комфорті маєте змогу читати цей журнал, дізнаймося, як ця свобода була виборена. Так, саме виборена.

Символічним та декоративним одяг став понад двісті тисяч років тому і до сьогодні допомагає нам самореалізуватись та відчувати себе впевненіше, але бувало вбрання репресувало та перешкоджало свободі руху. Тож погляньмо на жіночий одяг протягом різних етапів всесвітньої історії.

Епоха корсетів

Корсет – символ водночас ідеалу краси та фізичних обмежень. Багато хто асоціює їх з вікторіанською модою (періодом правління королеви Великої Британії Вікторії у XIX столітті), не знаючи, що корсети набули популярності в XVI столітті за королеви Єлизавети I.

Корсети мали надати тулубу власниці загальноприйнятну циліндричну форму – іншими словами, одяг не шився на фігуру, а фігура мала пристосовуватись до форми, яка була в моді. Крім того, що цей елемент вбрання робив талію стрункішою, він також мав поліпшувати поставу. І щоб досягти ідеально прямої постави, корсети мали плечові ремені, які змушували плечі відхилитись назад настільки, що лопатки стикались. А тепер спробуйте зайняти таку ж позицію та протриматись хоча б кілька хвилин – жінки ходили так цілими днями.

Вже за вищезгаданої королеви Вікторії піком моди став силует «пісочного годинника», а корсети стали справжніми клітками, в які жінок примусово «замикали». Жорстким корсет робили металеві або китові кісточки, яких часом було до ста в одному, що обмежувало рухи та повністю унеможлиблювало певні види діяльності. Корсет також становив серйозну загрозу для здоров'я жінок, особливо під час вагітності.

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

Цей предмет нижньої білизни був практично знаряддям тортур, часто спричиняв непритомність (саме тому вікторіанські жінки мали потребу відходити і відпочивати посеред дня), а також змушував дихати не на повну силу легенів, що нерідко призводило до нерівного та важкого дихання.

Але дешиця здорового глузду все ж таки лишалась – вагітні продовжували носити корсети, але спеціально деформовані, щоб підтримувати попереки, але не затягувати талію. Тіло тогочасної жінки постійно було неприродно нахиленим, є дані, що тривале носіння жорстких корсетів могло спричинити деформації ребер.

Корсети були не просто елементом моди, а інструментом соціального контролю над жіночим тілом. Вони формували нереалістичні стандарти краси, змушуючи жінок підлаштовуватись під ідеал ціною здоров'я та комфорту, робили з жінок декоративні, стримані, залежні та слабкі прикраси.

1800-ті роки були періодом надзвичайних соціальних та економічних змін, але й обмежень. Представниці початку XIX століття були усунуті від участі в суспільному житті, їх сфера впливу обмежувалась домом, але навіть там від них очікували повного підпорядкування. Розвиток індустріалізації призвів до більш чіткого розмежування ролей чоловіків та жінок.

Зоною відповідальності жінок були виключно домашні обов'язки, а закони встановлювали, що у багатьох країнах жінки не мали повного права розпоряджатись майном після одруження і повинні були у всьому підкорятись своїм чоловікам. З огляду на це, не дивно, що тодішнє вбрання створювали так, щоб перешкоджати активній участі жінок у суспільному житті. Крій рукавів обмежував рух рук вище рівня плечей, взуття створювали з матеріалів непридатних для ходьби. Усе - щоб тримати жінок у рамках.

Початок емансипації

Проте саме в XIX столітті з'являються перші відкриті спроби змінити цю норму. Одним з напрямів боротьби стала реформа устоїв моди: якщо корсет уособлював стриманість і контроль, то реформаторський костюм став символом розірвання кайдан. Вікторіанська реформа одягу 1850-х виникла у прогресивну епоху, коли реформістки одягу були жінками, що брали участь у першій хвилі фемінізму, яка зосереджувалась на здобутті виборчих прав, прав власності та освіти для жінок. Активістки у Великій Британії та США використовували мирні демонстрації, які виявились марними, та потім перейшли до більш радикальних методів: голодування, актів громадської непокорності для досягнення рівності.

Цікаво, що суфражистки свідомо використовували одяг як політичний інструмент: вони з'являлись на вулицях охайно та елегантно вдягненими, демонструючи, що емансипаційний рух за права не заперечує жіночності. Білий колір символізував чистоту намірів, фіолетовий – гідність, зелений – надію. Але про суфражистський рух більше ви зможете дізнатись з іншої статті в цьому випуску! Повертаючись до модної реформи, представниці того часу висловлювали бажання «адекватно прикрити кінцівки» та пропагували «раціональний одяг».

«Поява велосипедів сприяла емансипації жінок більше, ніж будь-що у світі» - сказала американська громадська діячка Сьюзен Ентоні, що неабияк може здивувати. Але все зовсім логічно – для жінок пересування на перших велосипедах в середині XIX століття було практично неможливим через масивні й незручні сукні, які мали прикривати абсолютно всі частини тіла, та широченні спідниці. І коли у 1885 році на світ з'явився перший прототип сучасного велосипеда, у якому обидва колеса були однакового, невеликого розміру, люди закохались в цей метод пересування та дозвілля. Але кататись на велосипеді у застібнутому на всі гудзики вбранні було аж ніяк не зручно.

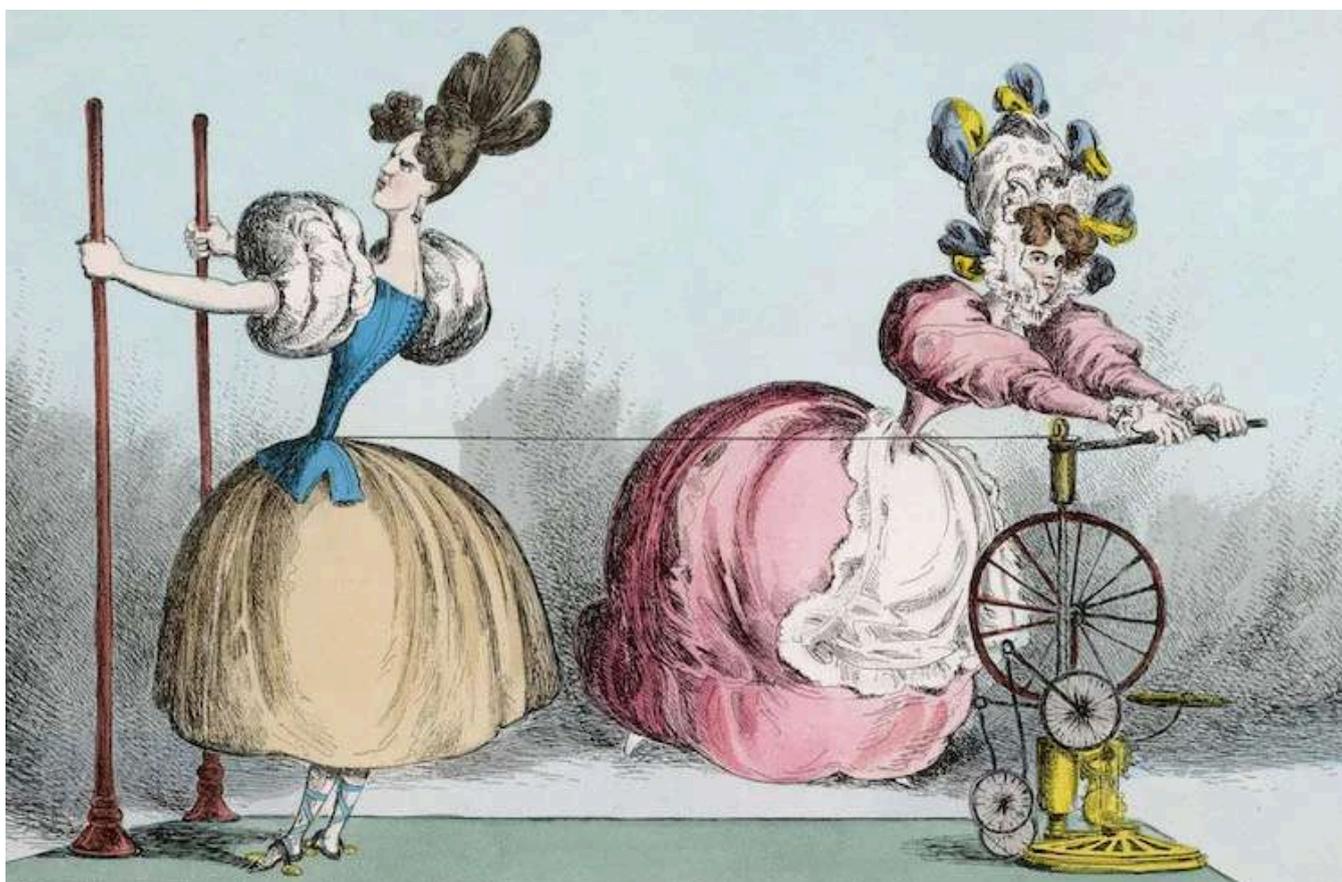
Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

Королева Єлизавета I

Корсет Вікторіанської епохи

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

Безліч складок, бантиків, деталей та ролів просто унеможлилювали поїздки.

Велосипедна лихоманка призвела до появи спеціального одягу для пересування на колісному транспорті. Найвідоміший продукт реформаторського руху – блумерський костюм. В кінці 1800-х американська активістка Елізабет Сміт Міллер запровадила більш раціональний, на її думку, костюм: вільні штани, зібрані на щиколотках, як у жінок Близького Сходу або Середньої Азії, а зверху коротка сукня або жилет. У цьому вбранні вона показала іншій суффражистці Амелії Блумер, редакторці журналу, в якому остання з ентузіазмом рекламувала новий стиль та закликала інших підтримати тренд.

Дедалі більше жінок почали носити такий костюм і їх швидко охрестили «блумерівками». І навіть у пресі почали з'являтися медичні застереження – лікарі-чоловіки всерйоз писали про те, що жінкам-велосипедисткам загрожує депресія, прискорене серцебиття і так зване «велосипедне обличчя»: бліда суха шкіра та темні кола під очима. Масове використання велосипедів дуже допомогло розвитку жіночого руху. Воно посприяло зміні традиційного непрактичного одягу та їхній загальній мобільності.

Але важливіше, що пересування на велотранспорті дало жінкам можливість відчутти певну автономність, незалежність від чоловіка.

А засновниці Національної американської асоціації суффражисток вигадали відомий слоган: «Жінка наближається до виборчого права на велосипеді».

Реформа одягу поступово переплелась з ширшим рухом за права жінок. Неможливо вимагати політичної участі, коли навіть власне тіло перебуває під суворим контролем соціальних правил. На жаль, через глузування у пресі блумерський костюм поступово втрачав популярність та вже за десятиліття зовсім зник.

Карикатура журналу 1895 року

Гертруда: «Моя дорога Джессі, для чого цей велосипедний костюм?»

Джессі: «Звичайно, щоб одягнутися».

Гертруда: «Але ж у вас немає велосипеда!»

Джессі: «Ні, але в мене є швейна машинка!»

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

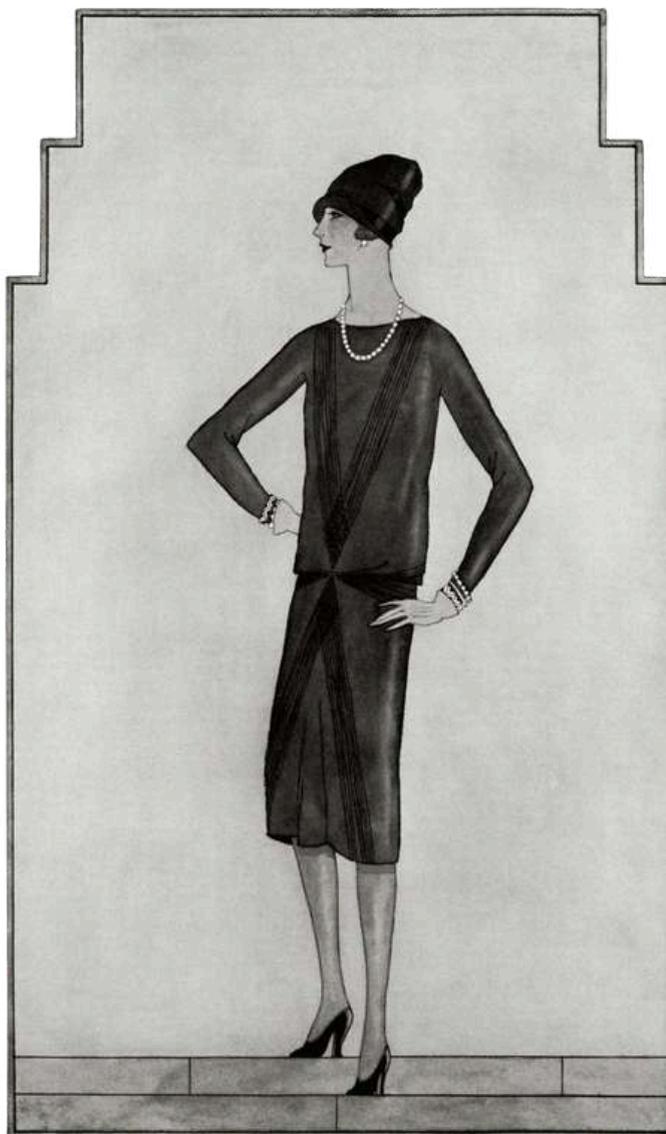
І вже Перша світова війна стала точкою неповернення. Одяг став практичнішим, а шлях назад – неможливим. Жінки вже ніколи не дозволять так знущатись над їхніми тілами. Поки чоловіки були на фронті, їх дружини та сестри зайняли їхні позиції на заводах, у транспорті, в офісах. Вузькі силуети і крилаті капелюхи замінились коротшими спідницями, робітничі заводи вперше приміряли на себе штани.

Це був справжній прорив у жіночій емансипації і після перемоги жінки не готові були повертатись до довоєнного стилю. Нарешті, після чотирьохсот років фізичних обмежень, корсет як обов'язковий елемент жіночого гардеробу остаточно зник з моди. Однією з тих, хто зробила неоціненний внесок в цю модну революцію була всім добре відома Коко Шанель.

Зараз я не буду розповідати про маленьку чорну сукню, костюми з джерсі та інші ключові винаходи Шанель, а про те, як вона вирішувала гендерну проблему і зуміла зробити моду функціональною. Вона взяла чоловічий одяг і перетворила його на жіночий. Ось і весь фокус. Дизайнерка не вважала себе феміністкою, але і не дозволяла гендерній нерівності того часу стримувати її палкий характер. «Я вирішила ким хочу бути, і саме такою я є», - сказала вона у своїй знаменитій фразі.

Саме ця сила духу та цілеспрямованість спонукали Шанель створювати одяг, який ламав традиційні уявлення про жіночість – спортивні елементи гардеробу, брюки, андрогінний одяг, який був елегантним і водночас зручним. За запозичення фасонів з чоловічої шафи ще кілька десятиліть тому француженку могли посадити до в'язниці, а в часи Жанни д'Арк взагалі спалити на багатті.

Завдяки її інноваціям юні леді отримали змогу бігати, плавати і їздити верхи, що, до речі, було улюбленим заняттям самої Шанель. «Я створюю моду, в якій жінки можуть жити, дихати, почуватися комфортно і виглядати молодше», - сказала Шанель. Цей аргумент підтримав і визначив наступне десятиліття 1920-х років, коли мода стала вираженням особистості, а не банківського рахунку чоловіка.

Маленька чорна сукня Коко Шанель

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

Однак у 1940-50-х роках гендерні стереотипи знову стали сильнішими, «New Look» 1947-го року від Крістіана Діора це гарно показує. Друга світова війна навпаки допомогла відновити тягу до жіночих силуетів і пропорцій. Змучені війною дами втомились від дефіцитів, нестачі тканин та одягу, який доводилось шити з усього, що потрапить під руку.

Хоча я персонально зовсім не маю нічого проти нововведеного силуету від кутюрного бренду «Dior», та досить навіть люблю цей стиль, крок назад у жіночій емансипації викликав обурення у буремної молоді. «New Look» - витончена, елегантна жінка нового світу, але підлітки, що зростали під час Другої світової бажали чогось свіжого та вільного.

1960-ті роки ознаменували епоху глибоких культурних потрясінь, спричинених молодіжними рухами, контркультурними революціями та прагненням звільнитися від суспільних норм. Як ми вже помітили, то одяг є індикатором історичних змін: перегляд Закону про власність заміжніх жінок та Закону про аборти в деяких країнах світу стався одночасно зі створенням невід'ємної частини гардеробу кожної юної модниці – мініспідниці.

Поява мініспідниці зазвичай приписується британській дизайнерці Мері Квант, яка прагнула пошити одяг, що відповідав би руху молодіжної культури «свінгових шістдесятих».

Для молодих жінок це означало відмову від традиційних, обмежувальних ролей і прийняття нових прав, якими вони почали насолоджуватись.

Як і багато революційних тенденцій, мініспідниця викликала суперечки. Старші покоління та люди консервативного мислення вважали цей тренд скандальним та морально принизливим. Деякі навіть розглядали короткі спідниці як загрозу традиціям та добробуту, стверджували, що вона заохочує розпусту та підриває повагу до жінок. У деяких частинах світу мініспідниці були взагалі заборонені і носіння могло розглядатись як акт непокорі.

Не важко буде здогадатись, що чим більше цей тренд критикували, тим сильніше він асоціювався з боротьбою за тілесну автономію, що робило його привабливішим для бунтівної молоді.

Протягом 1960-х інша непересічна особа в світі високої моди вийшла на арену - француз Ів Сен-Лоран. Сподіваюсь, що ви вже згадали його колекції натхнені мистецтвом, про які я розповідала раніше, у травневому випуску журналу, який наймовірніше рекомендую прочитати! У своїх роботах кутюр'є прагнув створити гардероб сучасної леді. Він переніс традиційний чоловічий робочий одяг у сферу високої моди та прет-а-порте (готове до носіння).

Ця мотивація зародилась, коли дизайнер помітив, що традиційний чоловічий гардероб давав змогу «продемонструвати свою особистість і гідність», поки як жіночий - ні. Він зазначив, що: «Я завжди хотів надати жінкам захист такого базового гардеробу - захист від насмішок, свободу бути собою. Мені фізично боляче бачити, як жінка стає жертвою моди, виглядає жалюгідно».

Поява колекції 1966 року «Le Smoking» започаткувала нову еру для сильних жінок, які носінням чоловічого смокінгу кидали виклик концепції гендеру та затвердили андрогінність як гламурну та привабливу. Сен-Лоран своєю геніальністю та талантом у дизайні зміг допомогти сотням тисяч відчутти себе дужими та витонченими водночас.

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

Від корсетів до мініспідниць – історія жіночого вбрання

І хоча може здатись, що сьогодні ця боротьба вже завершена, кожен новий день нам доводить: свобода вибору - не даність, а постійний процес. XXI століття принесло жінкам широкий спектр стилів, фасонів і способів самовираження. Від ділового костюму в стилі Сен Лорану, до оверсайз-силуетів, які повністю приховують форму тіла. Від високих підборів, до спортивних кросівок – більше не існує єдиного «правильного» образу, хоча битись зі стереотипами нам потрібно буде ще довго.

Але виникла інша проблема – глянцева індустрія та масова культура формують нові стандарти, часто не менш вибагливі, ніж у вікторіанську епоху.

Якщо раніше тіло стискали матеріальні корсети, то сьогодні це роблять постійні соціальні очікування бездоганності, фільтри та тренди. Питання зовнішності та самоідентифікації через одяг та моду лишаються актуальними та все ще дискусійними, а нав'язані стандарти краси зовсім не зникли за сотні років. Але це не є заклик до занепаду духом, а навпаки – нагадуванням про важливість руху вперед. Все більше модних брендів відмовляються від жорстких вимог до зовнішнього вигляду, комфорт і функціональність перестають вважатись недостатньо жіночними, а свідомий вибір власного стилю, навіть якщо він відрізняється від чужого, дедалі

рідше стає об'єктом критики

Декоративні корсети не зникли з моди, силует «пісочного годинника» все такий же актуальний. Зараз жінка може обирати між штанами або довгою спідницею, незручними човниками або грубими черевиками, але різниця полягає в одному: тепер рішення суто її вибір.

Історія жіночого одягу – це історія поступового повернення контролю над власним тілом. Цей шлях був довгим і суперечливим та триватиме, поки існує людство. Хоча, можливо, головне досягнення за весь цей час до сучасності полягає зовсім не в конкретному фасоні чи довжині спідниці, а в праві самостійно визначати, що означає жіночність, зручність і краса.

Бути сміливою, жіночною, не зрадити собі

Кухаревська Олена

Сьогодні хочу поділитися з вами моїми відчуттями жіночності під час війни. Звісно, мої роздуми про освіту в мені і про мене в освіті.

Світ змінюється швидше, ніж встигають оновлюватися підручники. Тому школа не має права бути «про колись». Вона має бути про сьогодні - про дитину, яка живе в турбулентності, інформаційному шумі й постійній невизначеності.

«Сучасна школа повинна готувати не фахівця, який буде успішним через 10 років, а створювати людину, яка буде успішною вже зараз». Формула нової освіти: «Школа навчає дитину реагувати на зміни».

Мій професійний стиль - не про красиві концепції, а про конкретику, про навички, які насправді рятують у новій реальності: знання і розуміння технологій, уміння «вижити в щільно населеному і часто токсичному інформаційному полі», здатність «концентрувати і утримувати увагу в умовах постійного інформаційного перевантаження».

Ким я відчуваю себе сьогодні - керівницею, наставницею, жінкою чи людиною у війні, мені не хочеться розкладати ролі по полицях: «Я себе відчуваю міксом». Бо війна не існує окремо від мене та від школи. Вона входить у клас разом із дітьми після нічних атак, із родинами, що втратили дім, із тими, хто живе в постійному стресі. І в цій реальності відповідальність набуває іншого масштабу - «за багатьох людей, які тобі довіряють і розраховують на тебе».

У моєму житті є точка неповернення, після якої я вже ніколи не буду колишньою. «... у мене були дуже важкі моменти в житті, я втратила сина, то, звісно, така ситуація, що ти не те, що подорослішав, ти просто став інший». Це досвід, який змінює не гучністю, а глибиною. Це шрам, який залишається назавжди.

Моє дорослішання - не про роки. Воно про позицію. «Цей етап... з'явився тоді, коли я навчилася казати «ні», я цього робити не буду, це не відповідає моїм цінностям».

Уміння відмовити для мене - не про жорсткість. Це про чесність - перед собою, перед школою, перед дітьми.

Людина - моя головна одиниця виміру. «Для мене завжди на першому місці стояла людина. Я стараюся завжди думати про людину, а потім про все інше». Навіть у приватній школі, де «бізнес повинен бути», першою лишається довіра. Атмосфера. Безпека. Спільні цінності. І звідси - принцип, який я називаю своїм внутрішнім табу: «Немає дітей, які мають привілеї над іншими дітьми... вони для мене всі рівні».

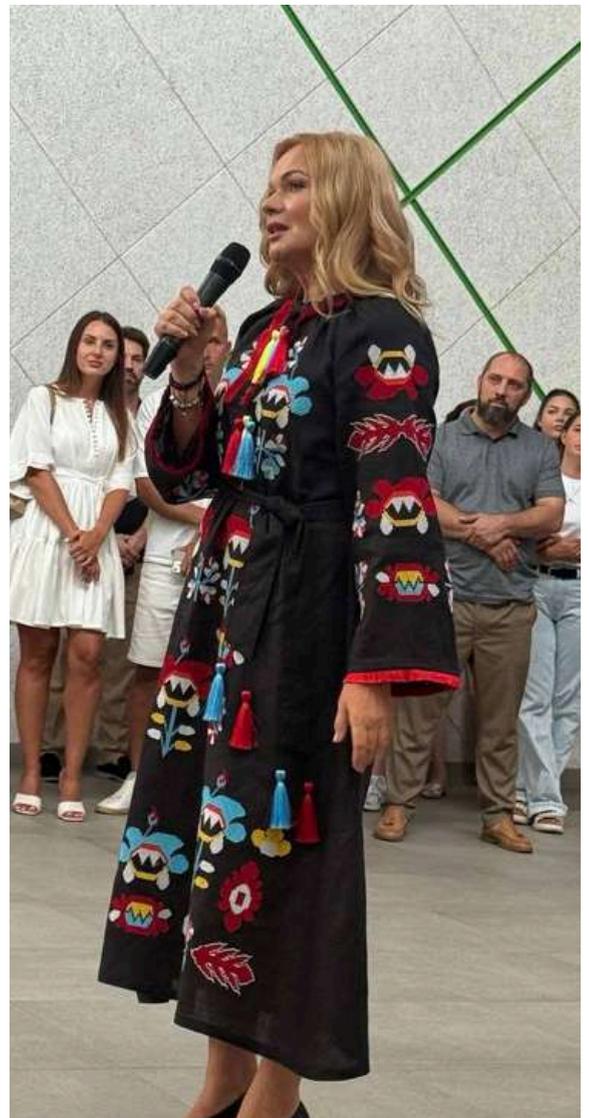
Моя ідеальна школа - не стерильна інституція, а жива екосистема. Це «величезний життєвий хаб», де навчаються всі: діти, вчителі, батьки, навіть бабусі й дідусі. Де поряд із hard skills дитина отримує те, чого «нас ніхто не вчив»: розуміння емоцій, причин агресії, навички співжиття. Школа, яка не лише навчає. Школа, яка допомагає не загубити себе.

Бути сміливою, жіночною, не зрадити собі

Війна принесла нові труднощі. Одна з найболючіших тем - діти, які роз'їхалися по різних країнах. «В той момент мені було дуже важко... начебто, втратити цих дітей». Але з часом прийшло інше розуміння: «Все одно ми їх не загубили... вони живі та здорові несуть наші цінності десь в різних країнах». Мабуть, це і є найвища оцінка школи - коли вона продовжується в дитині, незалежно від географії.

Залишитись жінкою під час війни - це бути завжди в формі, гарною душею та тілом, слідувати за собою, мати чудовий зовнішній вигляд і посміхатися, коли дуже важко і здається ти вже не «вивозиш» це все. Це рішення про продовження навчання онлайн і виплату зарплати вчителям. Після Перемоги, я бачу школу осередком української ідентичності та місцем де народжуються нові українські лідери.

Цінності: патріотизм та любов до своєї країни. Після перемоги у війні, учні будуть більш цінувати свою країну та бути готовими захищати її інтереси. Солідарність та взаємодопомога. Важливо навчити учнів підтримувати один одного та працювати разом для досягнення спільної мети. Шанобливе ставлення до ветеранів та героїв війни. Після перемоги у війні, учні повинні бути вдячними та поважати тих, хто захистив їх від рашистів.

Бути сміливою, жіночною, не зрадити собі

Але навіть тим, хто веде інших, потрібна пауза. Тому я не соромлюся втоми.

«Коли я відчуваю, що я вже вигоріла повністю, я дозволяю собі просто цілий день не вставати... впасти на дно, щоб потім піднятися і йти далі». Мій спосіб відновлення - простий і дисциплінований: спорт, тиша, короткі виїзди, щоб «просто виспатися».

«Я сплю, при можливості, по 12 годин, не повірите». Бо керівниця - це роль, а жінка - це жива людина.

Образ «української жінки» - не глянцевиий. Це українка, на яку лягло надто багато, і яка водночас не має права втратити свою м'якість. «Це жінка, яка йде посередині між своєю жіночністю і тим, що дала їй доля». Між силою й турботою.

Між обов'язком і теплом. Між відповідальністю і правом на себе. І, мабуть, найщиріші мої слова - звернення до себе двадцятирічної: «Олено, ти зробила правильний вибір в своєму житті, іди далі цим шляхом... будь сміливою і жіночною». У цих словах немає пафосу. Є внутрішня рівновага людини, яка знає: справжня школа починається не зі стін. Вона починається з цінностей. І з уміння не зрадити собі.

Зародження та успіх суфражизму XX століття

Степаненко Анна

У наш час у більшості розвинених країнах світу жінки мають виборче право та вільну можливість голосувати, а те що жінка отримує рівну з чоловіком заробітню платню не є для нас здивуванням.

На жаль, в усій Європі так було далеко не завжди. У це може бути важко повірити, але ще на початку 20-го століття у майже всій Європі жінки не мали жодного права або можливості голосувати. Така нерівність тривала тисячоліттями і зникла лише у минулому столітті, через хоробрість та віру жінок-суфражисток у рівні права. Але хто взагалі такі суфражистки і як саме їм вдалося відстояти рівні для жінок права? Розповім вам у цій статі.

Хоча жіноча стаття століттями не мала рівних прав, суфражизм зародився не так давно. Як було сказано раніше, чоловіки та жінки були далеко від рівних у 19 столітті, і для того, аби краще зрозуміти

лише наскільки сильними були обмеження проти жіночої статі, можете просто уявити: Ви практично не маєте прав на базову освіту, а єдина можливість роботи - праця за мізерну заробітню платню.

До того ж, якщо Ви виходите заміж, усе те, що належало Вам мало перейти до Вашого чоловіка. Розведення було дуже складним і у Вас не було і у найближчі роки не буде жодного захисту від домашнього насильства, що на той час було болюче частим явищем.

Отже, ті невеликі частини жінок, яким вдавалося самостійно працювати, заробляли на своїй праці дуже мало, а заробітня плата одружених жінок абсолютно належала до їх чоловіків. Заробляти більше майже не існувало можливості - професії у таких сферах як медицина або юриспруденція, які могли добре забезпечити, вимагали вищої освіти, до якої ті, хто не був чоловіком практично не мали доступу.

У це комусь може бути важко повірити, але у 1900-му році у Великобританії, де саме зародився суфражизм, з населенням понад 30 млн було лише 200 жінок лікарів.

І коли лише у 1800-х роках народжувався початок кампаній за надання жінкам виборчого права, він, на жаль, не мав багато успіху.

Англійський філософ та політичний діяч, Джон Стюарт Мілл, член британського парламенту та прихильник лібералізму, у 1869 році був чи не першим чоловіком, що написав книгу "The Subjection of Women" (Суб'єктивність Жінок), у якій він відкрито розповідає про те, що жінки мають мати рівні з чоловіками права. Трохи раніше цього, у 1867-му Мілл також запропонував до парламенту реформу, яка б надала жінкам виборчого права на рівні з чоловіками. Реформу було переможено 196-ма "проти" в порівнянні з 73-ма голосами "за", що хоча й не здолало проблему нерівності

Зародження та успіх суфражизму ХХ століття

між чоловіками та жінками, все ж таки успішно привернуло увагу до неї, адже незабаром після ідеї реформи на світ офіційно з'явився рух суфражизму.

Отже, як не дивно, але появі руху за рівні права жінок ми частково завдячуємо чоловікові - Джону Стюарту Міллу.

У 1867 році у Лондоні з'явилося "Товариство для Жіночого Суфражизму" - "Society for Women's Suffrage".

Його створення надихнуло на появу багатьох інших груп, що виступали за виборчого права. Хоча самі способи протесту багато разів змінювалися, буде помилкою сказати,

що боротьба товариства за рівність була суто радикальною - бо більша частина жінок використовувала м'яку силу, як петиції, листи до впливових політиків, промови та надихаючі плакати. І хоча це, знову ж таки, успішно привернуло увагу, багато борчинь врешті-решт були щиро розчаровані браком будь-якого прогресу у їхній меті - чоловіки просто не були готові та й не хотіли, аби жінки отримали хоча б рівні права у навчанні, як доступ до вищої освіти, не кажучи вже про виборче право.

Тому можна сказати, що більш ранні старання надання рівності обом сторонам не були надто успішними.

Роками потому, на початку ХХ століття у Великобританії політична діячка та видатна суфражистка Еммелін Панкгерст заснувала "Жіночий Соціальний та політичний Союз" - "Women's Social and Political Union". Варто сказати, що на відміну від "Товариства для жіночого суфражизму", що було створене у 1867-му, Союз використовував більш жорсткі форми протесту, маючи слоган "Дії, не слова".

На відміну від попередниць, суфражистки ХХ століття використовували прямі дії, адже на їхню думку мирний протест був неефективним та не впливав би на думку чоловіків.

Зародження та успіх суффражизму ХХ століття

На відміну від Товариства, борчині Союзу часто використовували такі способи, як голодні страйки, приковування самих себе ланцюгами, диверсію та пошкодження власності. Хоча комусь це може здатися надто радикальним та жорстоким, на свою відверту думку скажу, що жінки просто не мали іншого способу, адже

як раніше показала історія, мирні протести та м'яка сила майже не діяли на чоловіків, яким скрутне становище жінок у Британії (та не тільки) було близьким до байдужого.

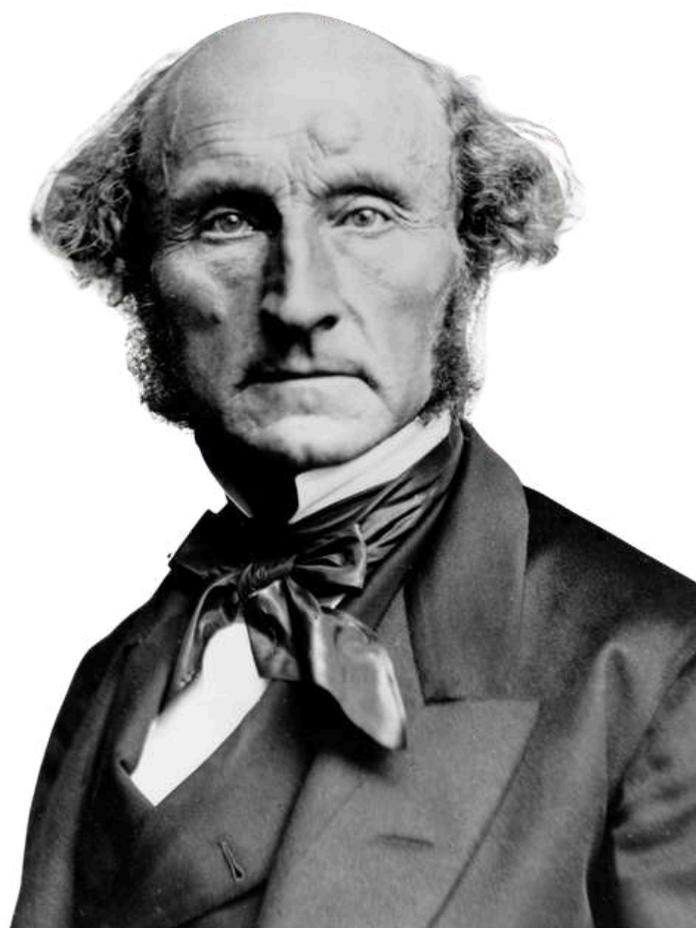
На жаль, жорсткіші протести часто означали для жінок жорсткіші покарання.

Багато борчинь або постраждало від фізичного насильства, або було позбавлено волі у жорстких в'язницях. У період між 1908 та 1914 роками понад тисячу суффражисток було позбавлено волі. Саму засновницю Союзу - Панкгерст, було ув'язнено сім разів.

Незважаючи на те, що британський суффражизм з'явився одним з перших у світі, помилкою буде вважати, що він обмежувався лише однією країною. Тож незважаючи на усі труднощі протестувальниць, діяльність "Жіночого та Соціального та політичного Союзу" незабаром сприяла поширенню суффражизму у США - американська юристка Еліс Пол у 1916-му заснувала "Національну жіночу партію" - організацію, що активно сприяла

Джон Міл
(1806 - 1873)

Зародження та успіх суфражизму ХХ століття

розвитку американського суфражизму. Пол брала участь у демонстраціях та пікетуванню неподалік Білого Дому. Трохи раніше цього, у 1913 році Еліс також організувала Процесію Жіночого Суфражизму у Вашингтоні, що вважається найбільшою процесією суфражизму. На жаль, процесія була атакована, що призвело до поранень сотень жінок, але жодних арештів не відбулося.

Іншим американським борчням за виборче право для жінок у 1920 році зі створенням 19-тої поправки у Конституції США, жінки нарешті отримали змогу голосувати. Міжнародний рух суфражизму незабаром був підсилений однією масштабною подією - Першою світовою війною.

Для когось це може здатися дивним, але коли багато солдатів було мобілізовано, для жінок справді відкрилося багато можливостей - у низці європейських країн та США багато молодих дівчат змогли стати медсестрами, а у тих державах, де мобілізація була особливо сильною, жінки отримали можливість зайняти роботи чоловіків, навіть якщо тимчасово.

Еліс Пол (1885 - 1977)

У періоді між початком війни (1914 рік) та її закінченням (1918 рік) у багатьох державах Європи та Північної Америки рух досягнув своєї мети - жінки отримали рівне виборче право. Прогрес був настільки масштабним, що після декількох років навіть поширився на інші континенти - у таких країнах як Еквадор(у 1929р.), Уругвай(у 1932р.), Таїланд , Куба (у 1934р.)

та багато інших, де, здавалося б, суфражизм не був настільки потужним як у країнах Європи, жінки також змогли отримати рівне виборче право і не тільки.

Майже одразу після Другої світової війни виборче право для жінок було затверджене багатьма (навіть найконсервативнішими) країнами Азії та південної Європи.

Зародження та успіх суфражизму ХХ століття

У таких країнах як Індія свого часу суфражизм досяг успіху кілька років потому. Багато країн, що отримали незалежність після II світової, конституційно почали гарантувати гендерну рівність, що ще більше посприяло рівності прав у Європі та світові. Отже, західний суфражизм 19 та 20-го

століть - це довголітня, важка боротьба жінок проти несправедливих законів власних держав. Саме завдяки хоробрості та непокорі жінок та дівчат з багатьох куточків світу, на сьогоднішній день жінки мають право здобувати вищу освіту, працювати у таких сферах, як

юриспруденція та багато інших - сферах, що для жінок і дівчат минулих століть були практично недосяжними.

Суфражизм - це саме той рух завдяки якому практично кожній дівчині і жінці на сьогоднішній час у житті є значно легше.

Як мисткині зі школи Баугауз змінили світовий дизайн

Скікевич Олександра

Я впевнена, що більшість із нас знає такий всесвітньо відомий бренд як ІКЕА, що став символом мінімалістичного, практичного та легкого у масовому виробництві дизайну. Проте мало хто усвідомлює, що коріння цих звичних для нас речей сягає набагато глибше в історію. Майже за століття до появи цього шведського бренду існувала митецька школа, без якої такі звичні для нас настільні лампи, стільці без спинок та прості сети посуду, які ми використовуємо щодня, просто не існували б. Мова йде про Баугауз — головну школу дизайну ХХ століття, чії ідеї стали фундаментом нашого повсякдення, та про незаслужено забуту історію екстраординарних жінок, які всередині цього революційного руху ламали стереотипи про те, що мистецтво є виключно чоловічим полем реалізації.

Виникнення Баугаузу було відповіддю на гостру естетичну кризу: колишні стандарти краси, де все вироблялося руками, не поєднувалися з промисловою революцією, а спроби машинно

тиражувати складні дизайни минулого призводили до жахливого вигляду та низької якості продукції. Оскільки товари ручної роботи миттєво стали надбанням лише заможних, світ негайно потребував нових естетичних форм, які людство могло б легко виготовляти масово. Окрім розвитку технологій, ключовим чинником у щімін естетичного бачення світу стала Перша світова війна, яка змусила людей переглянути пріоритети в комфорті та відмовитися від зайвого прикрашательства на користь функціональності. Саме тому навесні 1919 року в німецькому місті Веймар відкривається школа "будівництва та художнього конструювання" — Баугауз (з німецької — "дім будівництва"), головним завданням якої було знайти баланс між мистецтвом і масовим виробництвом. Перший директор Вальтер Гропіус у своєму маніфесті проголосив школу місцем об'єднання всіх видів мистецтв у формі новітніх, абсолютно не декоративних споруд, що відображали б естетику нового світу.

Проте демократичність та новаторство Баугауза поширювалися не лише на архітектуру, а й на колективні цінності, серед яких особливе місце посідали рівність та космополітизм. Це був один із перших навчальних закладів, де будь-хто, незалежно від віку, статі та походження, міг отримати освіту. Це було справді революційно, зважаючи на те, що на початку ХХ століття жінкам було заборонено навчатися разом із чоловіками в одному закладі освіти. Саме через цю відкритість у Баугаузі за кількістю студентів завжди переважали жінки, оскільки жодне інше місце не могло дати їм подібних знань. Проте ідея повної рівності не була реалізована до кінця навіть в такому ліберальному місці: через фінансову скруту студенток часто використовували як кухарок та фермерок, вважаючи, що вони ставляться до мистецтва менш серйозно, ніж чоловіки. Навіть після поліпшення фінансування жінки стикалися з бар'єрами: через брак фізичної підготовки в дитинстві та часті випадки травм під час будівництва

Як мисткині зі школи Баугауз змінили світовий дизайн

керівництво розділило мистецтва на "чоловічі" (архітектура, живопис, скульптура) та "жіночі" (ткацтво, кераміка, текстиль). Багато чоловіків могли займатися "жіночими" справами, проте лише одиниці жінок допускалися до "чоловічих" майстерень. Деякі колеги-чоловіки навіть стверджували, що жінки нездатні бачити світ як тривимірний простір, і тому їм потрібно триматися подалі від архітектури та об'ємних скульптур.

Загалом в історію дизайну Баугаузу загалом увійшли лише чоловіки, тоді

як внесок їхніх колег-жінок із часто сміливішими та вигадливішими ідеями несправедливо канув в Лету. Але ці обмеження не змогли зупинити усіх. Однією з тих, хто зміг увійти у історію світового дизайну, була Гунта Штельц — видатна мисткиня та ткаля, єдина жінка-майстер Баугаузу, яка згодом очолила кафедру ткацтва. Саме вона є центральною фігурою дискусій про гендерну нерівність у школі. Поруч із нею працювала Маріанн Брандт, чие ім'я до сих пір викликає захват у всіх сучасних

дизайнерів-декораторів. Хоча предмети побуту її авторства донині є візитівкою школи, а придумані нею годинники без стрілок висять на кожному вокзалі, її постать згадують значно рідше за колег-чоловіків. В сфері архітектури справжньою сенсацією була Вера Майер-Вальдек, яка починала в столярній майстерні, а закінчила школу із дипломом архітектора, зробивши революцію у баченні дитячих інтер'єрів. Не менш важливою була постать Карли Грош— танцюристки та професорки хореографії.

Мисткині Баугауз на сходах нової будівлі школи у місті Дессау

Як мисткині зі школи Баугауз змінили світовий дизайн

Один з проєктів Вери Майєр-Вальдек, створений здебільшого за допомогою скла

Результат однієї співпраці між Карлою Грош та Оскаром Шлемером

Один з ескізів Гунти Штельц, початок XX століття

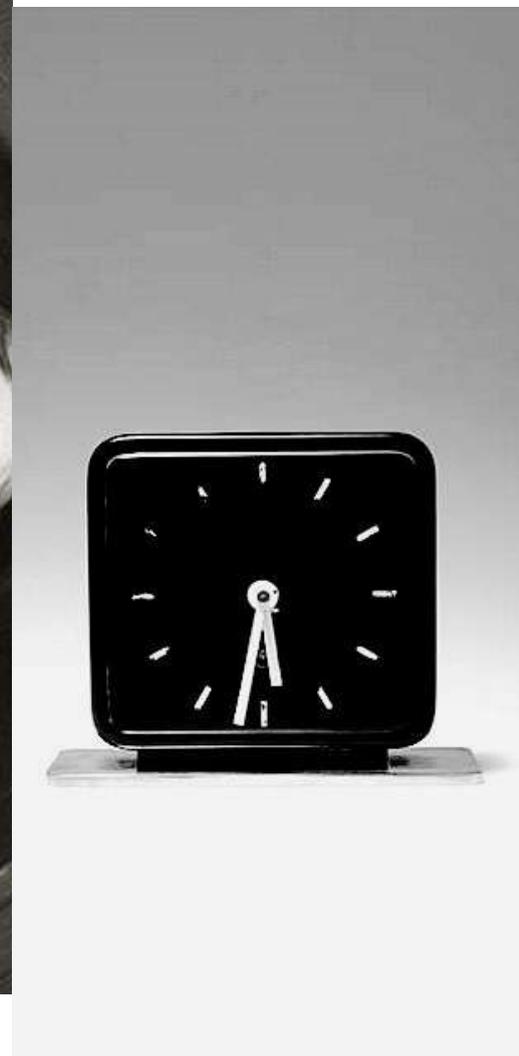

Як мисткині зі школи Баугауз змінили світовий дизайн

Без її ідей та співпраці із всесвітньо відомим театральним художником Оскаром Шлемером, світ не мав б абсолютно незвичні та несхожі ні на що костюми та декорації.

Але важливо пам'ятати, що усі жінки, про яких я зазначила раніше - лише один відсоток від тих, хто колективно творив історію Баугаузу своїм невідкореним духом. Якщо ви бажаєте дізнатися більше про ці надцікаві та яскраві особистості, я б порекомендувала вам звернутися до книги Елізабет Отто "Bauhaus Women: global perspective".

Сподіваюсь, що після цієї статті, ви, дивлячись на звичні для вас речі інтер'єру, будете пам'ятати, що за їхньою простотою стоїть талант мисткинь, які змінили світ дизайну назавжди.

Маріанн Брандт та її дизайни,

без яких складно уявити сучасний дизайн

Право на старт

Сухомудренко Софія

Автоспорт традиційно вважався чоловічим видом спорту. У жінок були низькі шанси потрапити туди. Щось точно ставало їм на заваді, дівчатам постійно потрібно було боротися з перешкодами, які з'являлися на їхньому шляху: стереотипи, фінансування, фізичні упередження. Для того, щоб керувати автомобілем на треку, потрібно більше сили та фізичної підготовки, аніж може здаватись.

Пілотам потрібно витримувати серйозні навантаження, часто вважають, начебто жінки такого не витримують. Кар'єру в автоспорті потрібно починати з раннього дитинства. Хоча глядачі бачать у гоночних серіях уже сформованих спортсменів, шлях до цього рівня починається ще з картингу у п'ять-шість років. А хто за таких стереотипів посадить п'ятирічне дівча в картингову машину? Далеко не кожна родина готова підтримати такий вибір доньки. Через це спонсори сумнівалися в комерційному потенціалі жінок, а в перегонах без спонсорської підтримки практично неможливо.

Попри всі труднощі, жінки поступово виборюють своє місце як на трасі, так і в командах.

Марія Тереза де Філіппіс

Марія - італійська гонщиця і перша жінка, що брала участь у чемпіонаті світу Формули-1. Вона дебютувала 18 травня 1958 року на Гран-прі Монако у складі команди Maserati. Під час свого першого виступу вона не змогла пройти кваліфікацію - їй не вистачило лише 5,8 секунди. Однак у тому ж сезоні 1958 року вона фінішувала 10-ю на Гран-прі Бельгії, що стало її найкращим результатом у Формулі-1, хоча очок вона не отримала.

На наступній гонці, Гран-прі Франції в Реймс-Гуе, Де Філіппіс не була допущена до змагань. Згодом, на своєму інтерв'ю 2006 року вона розповіла, що французький керівник змагань сказав: «Єдиний шолом, який жінка повинна носити, - це той що в перукарні», і що він перешкодив їй взяти участь.

Пізніше вона брала участь у Гран-прі Португалії, але без фінішу - її двигун зазнав краху, через що їй довелося зійти. 7 вересня 1958 року вона стартувала у своєму домашньому Гран-прі в Монці (Італія) з останньої позиції. Вона проїхала 57 із 70 кіл, але змушена була зійти через проблеми з двигуном. У 1959 році Марія виступала у складі команди RKK Behra-Porsche, але знову не змогла пройти кваліфікацію на Гран-прі Монако. Її час 1:47.8 був лише на три секунди від нижчий від кваліфікаційного темпу.

Марія Тереза Де Філіппіс

Право на старт

Лелла Ломбарді

Це - видатна італійська автогонщиця, рекордсменка серед жінок за кількістю Гран-прі і єдина жінка, що набрала очки у Формулі-1, хоча тоді в очкових зонах було лише 6 місць. Дебютувала 20 липня 1974 року на Гран-прі Великої Британії.

Гран-прі Іспанії 1975 року закінчився на 29 колі, після того, як чотирма колами раніше, лідер гонки Рольф Штоммелен вилетів з траси, в результаті чого загинули 5 глядачів. На момент зупинки перегонів, Лелла Ломбарді йшла на шостому місці, що давало їй одне очко до заліку чемпіонату світу, але, так як гонщики пройшли менше двох третин дистанції, за правилами їм було нараховано половину набраних очок. У цих перегонах Ломбарді встановила нове найвище досягнення жінок у перегонах, а точніше здобула очки.

Її 0,5 бала досі лишається єдиним очком, набраним жінкою в чемпіонаті світу Формули-1. Протягом кар'єри вона стартувала у 17 Гран-прі, виступаючи за різні команди та підтверджуючи свою конкурентоспроможність у найвищій серії автоспорту. Її участь у них демонструє стабільну присутність у чемпіонаті світу в період,

Лелла Ломбарді

коли участь жінок у Формулі-1 була винятком. Лелла встановила два рекорди, набравши очки та змагаючись у стількох Гран-прі.

Досягнення Лелли Ломбарді в історії автоспорту залишається символом бар'єрів і доказом, що жінки можуть досягати великих результатів у найжорсткішій серії автогонок.

Окрім Марії Терези де Філіппіс та Лелли Ломбарді, у чемпіонаті світу Формули-1 також брали участь інші жінки, які намагалися закріпитися у найвищій автоспортивній серії, однак їх кількість залишалася дуже обмеженою.

Дівіна Галіца - британська гонщиця. Брала участь у трьох Гран-прі Формули-1 у період 1976-1978 років, однак не змогла пройти кваліфікацію для старту в жодній гонці. Попри це, її участь стала важливим етапом у представленні жінок у найвищому рівні автоспорту.

Дезіре Вілсон - південноафриканська автогонщиця, яка у 1980 році спробувала кваліфікуватися до Гран-прі Формули-1, однак не змогла пройти відбір. Незважаючи на це, вона стала першою жінкою, яка виграла гонку у серії F1-класу - у British Aurora F1 Championship, що стало значним досягненням у сфері.

Право на старт

Джованна Амати - італійська автогонщиця. Остання жінка, яка брала участь у Гран-прі Формули-1. У 1992 році вона виступала за команду Brabham, однак не змогла пройти кваліфікацію у трьох спробах і не стартувала у гонках чемпіонату світу.

Історія жінок у Формулі-1 показує, що їхня мала кількість не пов'язана з відсутністю таланту, а радше з інституційними та фінансовими бар'єрами. Проте кожна участь стала кроком до зміни сприйняття ролі жінок у найвищому рівні автоспорту.

Окрім пілотів, які стартували у Гран-прі, дівчата також працювали у Формулі-1 як тест- та резервні пілоти. Їхня роль полягала у розвитку болідів та участі у тестових заїздах. Хоча вони рідко отримували можливість виступити у гонках, їхній внесок був важливим для технічного розвитку команд.

У сучасній Формулі-1 жінки присутні в складі команди. Вони займають посади інженерок, стратегів, аналітиків та менеджерок, беручи участь у технічному розвитку команд та болідів і прийнятті ключових рішень під час гонок. Їхня роль часто залишається непомітною для глядачів, проте надзвичайно важливою.

Попри обмежену участь жінок у Формулі-1, їхня участь у автоперегонах не закінчується лише на цій серії.

Ваніна Ікс брала участь у гонках на витривалість. Ваніна - донька колишнього пілота Формули-1 і шестиразового переможця «24 години Ле-Мана» Жана Бернара Ікса. Кар'єру в гонках на витривалість вона почала досить пізно, у 26 років. Перші спроби виявилися невдалими, і Ваніна вирішила пробувати свої сили в інших серіях і чемпіонатах. В сезоні 2006 і 2007 бельгійська гонщиця виступала в DTM (Німецький кузовний чемпіонат), але жодного разу не змогла фінішувати там в очках. Після цього вона повернулася в WEC (Чемпіонат світу з автоперегонів на витривалість). Найкращим результатом Ікс є сьоме місце абсолютного заліку «24 години Ле-Мана» класу LMP1 в 2011 році.

Анастасія Ніфонтова - універсальний солдат мотогонок. Вона однаково успішно виступає в ендуро, мотокросі, ралі та супермото. В 2014 році Ніфонтова взяла участь в Чемпіонаті світу з крос-кантрі, де стала срібним призером жіночого заліку. Уже через рік вона виграла Africa Eco Race і повторила цей успіх у 2016-му. Цього року Ніфонтова підкорила нову вершину -

фінішувала на легендарному ралі-рейді «Дакар» зі «сріблом» жіночого заліку.

Мішель Мутон - найуспішніша жінка в історії світового ралі та автоспорту в цілому. Французенка стала єдиною, хто взагалі перемагав на етапах WRC (Чемпіонату світу з ралі), змагаючись при цьому з такими гонщиками, як Арі Ватанен, Вальтер Рьорль, Тімо Салонен, Ханну Міккола та Стіг Блумквіст. Сезон 1982 став найуспішнішим в її кар'єрі. Мутон виграла три етапи та одного разу фінішувала другою, що дозволило їй завоювати срібні медалі WRC і допомогти Audi здобути Кубок конструкторів. Зараз Мутон займає одну з керівних посад WRC і є співорганізатором Гонки Чемпіонів. У відповідь на гендерний дисбаланс та обмежені можливості у вищих серіях автоспорту для дівчат, було створено нову молодіжну платформу підтримки жіночого таланту. F1 Academy - це міжнародна гоночна серія, заснована у 2023 році з ініціативи Формули-1 з метою підтримки та розвитку молодих жінок-пілотів. В Академії 10 команд, які підтримують по одній гонщиці, та 5 інших пілотес, яких підтримують інші спонсори або партнери. На момент своєї першої гонки дівчата мають бути віком від 16 до 25 років.

Право на старт

Хоч у Формулі-1 для гонщиків немає обмежень у кількості сезонів, у F1 Academy жінки можуть брати участь не більше ніж у 2 сезонах. П'ятірка найкращих за підсумками сезону отримує очки суперліцензії FIA (Міжнародної автомобільної федерації). Оскільки серія є відносно новою, її довгострокові результати ще формуються. Проте вона вже створює передумови для підготовки пілотес до виступів у змішаних чемпіонатах, таких як Formula 3 та інші міжнародні серії.

Отож, роль жінок у автоспорті поступово зростає. Історія дівчат у автоспорті демонструє розширення їх присутності - від поодиноких стартів у Формулі-1 до створення окремих програм підтримки, таких як F1 Academy. Попри те, що жінки досі не представлені у вищих серіях автоперегонів, сучасні ініціативи спрямовані на подолання гендерної нерівності та створення рівних умов. У майбутньому це може сприяти формуванню недискримінаційного автоспорту, де талант і професіоналізм вирішують більше, ніж стать.

Голда Меїр: жінка, яка не боялася відповідальності

Баласинович Ангеліна

Коли ми говоримо про жінок у політиці, особливо у випуску, присвяченому 8 березня, важливо згадувати не лише сучасних лідерок, а й тих, хто прокладав шлях десятиліття тому. Однією з таких постатей Голда Меїр - жінка, яка стала символом сили характеру, політичної рішучості та особистої відповідальності. Вона очолила державу в один із найскладніших періодів її історії та залишила по собі суперечливу, але надзвичайно вагомую спадщину.

Голда Меїр народилася 1898 року в Києві. Її дитинство не було безтурботним: єврейські родини в той час часто зазнавали переслідувань і жили в атмосфері страху та нестабільності. Коли Голді було вісім років, її родина емігрувала до США в пошуках безпечнішого життя. Саме там формувалася її світогляд. Вона здобула освіту, працювала вчителькою, але вже тоді активно цікавилася політикою та сіоністським рухом - ідеєю створення незалежної єврейської держави.

У 1921 році вона разом із чоловіком переїхала до Палестини. Це рішення було не просто зміною місця проживання, а свідомим вибором долучитися до творення майбутньої держави. Голда працювала в кібуці (кібуц - це сільськогосподарська комуна в Ізраїлі у якій усе майно та праця були спільними), а згодом почала займатися громадською діяльністю. Її організаторські здібності, уміння переконувати й стратегічно мислити швидко зробили її помітною фігурою в політичних колах.

Коли у 1948 році було проголошено незалежність Ізраїлю, Голда Меїр стала однією з тих, хто підписав Декларацію незалежності. Вона буквально стояла біля витоків нової держави. Згодом обіймала посаду міністерки праці, де займалася питаннями зайнятості, житла та інтеграції іммігрантів. У перші роки існування країни до неї прибували тисячі людей з різних куточків світу, і саме державна політика визначала, наскільки успішною буде їхня адаптація.

Пізніше вона стала міністеркою закордонних справ. На цій посаді Голда Меїр представляла Ізраїль на міжнародній арені, вибудовувала дипломатичні зв'язки та відстоювала інтереси країни в умовах постійної напруги на Близькому Сході. Вона володіла даром прямої, іноді навіть жорсткої дипломатії, не боялася складних переговорів і чітко формулювала позицію своєї держави.

У 1969 році Голда Меїр очолила уряд Ізраїлю, ставши прем'єр-міністром. Це був історичний момент: у світі тоді було вкрай мало жінок на чолі держав. Її керівництво припало на період політичної нестабільності та військових загроз. Найсерйознішим випробуванням стала війна 1973 року - Війна Судного дня. Напад арабських держав став несподіванкою, і країна зазнала значних втрат. Перші дні були особливо тяжкими, суспільство пережило шок. Хоча згодом Ізраїль зміг змінити хід війни, саме фактор раптовості підірвав довіру до уряду.

Голда Меїр: жінка, яка не боялася відповідальності

Якою була Голда в простому житті?

Для Голди це стало особистим болем. Вона зізнавалася, що пережите під час війни переслідувало її до кінця життя. Після завершення конфлікту уряд зазнав гострої критики за недостатню підготовку до нападу. Проте саме тоді проявилася її відповідальність. Вона не перекладала провину на інших і не намагалася втриматися при владі будь-якою ціною. У 1974 році вона подала у відставку, визнавши необхідність змін. Це був крок, що вимагав мужності.

Про своє ставлення до влади вона сказала: *«Я ніколи не прагнула бути лідером. Я просто не могла стояти осторонь, коли потрібно було діяти»*.

Ці слова дуже точно передають її характер. Вона не шукала слави, але не відступала, коли наставала відповідальність.

Попри образ жорсткої та непохитної лідерки, у повсякденному житті Голда була досить простою людиною. Вона не любила розкоші, одягалася скромно й не прагнула створювати навколо себе ореол величі. Часто приймала гостей просто на кухні, пригощаючи їх чаєм і власноруч приготованою їжею. Відомо, що вона багато курила, мало спала й працювала практично без вихідних.

Вона мала різке почуття гумору й говорила прямо, іноді навіть занадто відверто. Її стиль був не дипломатично-вишуканим, а людським і прямолінійним. Саме це робило її близькою для звичайних громадян. Люди бачили в ній не лише прем'єр-міністерку, а й людину, яка щиро переживає за свою країну.

Вплив Голди Меїр на історію важко переоцінити. Вона брала участь у формуванні державних інституцій, зміцнювала економіку, розвивала соціальну політику та представляла країну у світі. Її ім'я стало символом покоління, яке будувало Ізраїль з нуля — в умовах постійної небезпеки та нестачі ресурсів. Водночас її постать не є однозначною.

Голда Меїр: жінка, яка не боялася відповідальності

Деякі історики критикують її за політичні прорахунки та жорстку позицію в питаннях безпеки. Але саме ця суперечливість робить її образ живим і справжнім. Вона не була ідеальною, але була сильною. "Історія рідко складається з безпомилкових рішень, частіше - це шлях складного вибору між різними ризиками". На мою думку, Голда Меїр - це приклад того, що

лідерство не залежить від статі. Вона не будувала свою кар'єру на гаслах про гендерну рівність, але самим фактом свого перебування на посаді руйнувала стереотипи. Вона показала, що жінка може керувати державою в час війни, вести міжнародні переговори й приймати доленосні рішення. У контексті 8 березня її історія нагадує нам: рівність можливостей

відкриває шлях до великих змін. Жінки завжди брали участь у творенні історії - просто не завжди їхні імена звучали голосно. Голда Меїр належить до тих, чие ім'я вже неможливо викреслити зі сторінок світової політики. Її шлях - це історія віри, наполегливості та відповідальності перед власним народом.

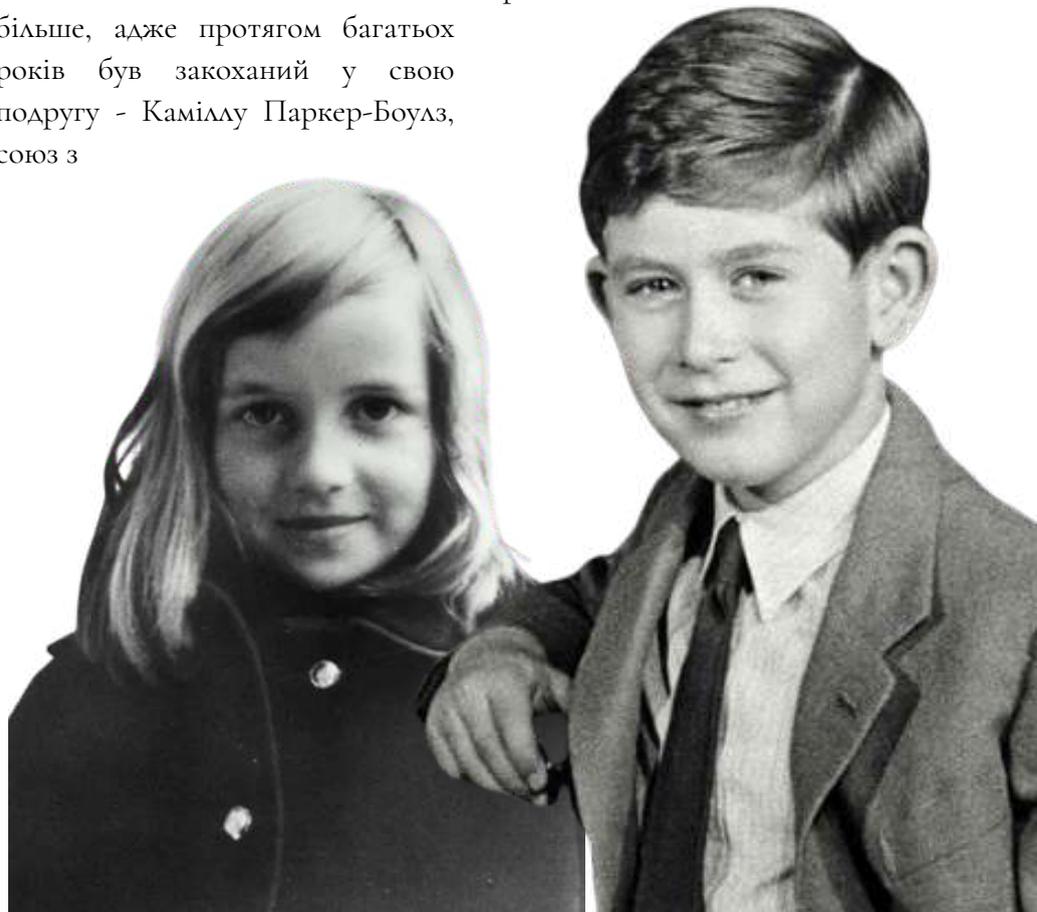
Діана, принцеса Уельська: розкішне королівське життя чи вирок?

Чайка Аліса

Сьогодні я розповім про найфотогенічнішу, на думку ЗМІ, жінку на планеті. Вона - беззаперечна ікона стилю, проста, та водночас розкішна у своїй подобі - Діана Френсіс Спенсер. Народилась дівчина у Сандрінгемському палаці, графство Норкфолд, Англія, 1-го липня 1961-го року в родині восьмого графа родини Спенсер - Джона Спенсера та англійської аристократки Френсіс Рут Рош. Діана здобула освіту в школі для дівчат Вест-Хіт у Севеноксі, графство Кент, де її вважали ученицею з академічними показниками нижче середнього, оскільки вона провалила всі іспити рівня О. У 1977 році, у віці 16 років, вона покинула Вест-Хіт і недовго навчалася в Інституті Альпін Відеманетт, Швейцарія. Діана була талановитою співачкою-аматоркою, досягала успіхів у спорті та, як повідомляється, мріяла стати балериною. Родина Діани, Спенсери, була близька до британської королівської родини протягом десятиліть.

Її бабуся по материнській лінії, Рут, леді Фермой, була давньою подругою Єлизавети, королеви-матері. Любовне життя її майбутнього чоловіка - Чарльза III, завжди було предметом спекуляцій преси, до того ж йому приписували романи з численними жінками. Коли чоловіку виповнилось вже 32 роки, на нього чинився дедалі більший тиск щодо шлюбу, вступати в який, він не поспішав. Він відкладав цей момент дедалі більше, адже протягом багатьох років був закоханий у свою подругу - Камілу Паркер-Боулз, союз з

якою королівська родина зовсім не схвалювала. Двоюрідний дідусь та по сумісництву наставник Чарльза III - лорд Маунтбаттен відхилив пані Паркер Боулз як потенційну дружину спадкоємця престолу, нібито через її вік (на 16 місяців старша за принца), її сексуальний досвід та відсутність відповідного аристократичного походження. Будь-яка потенційна наречена мала бути аристократкою, не могла бути раніше

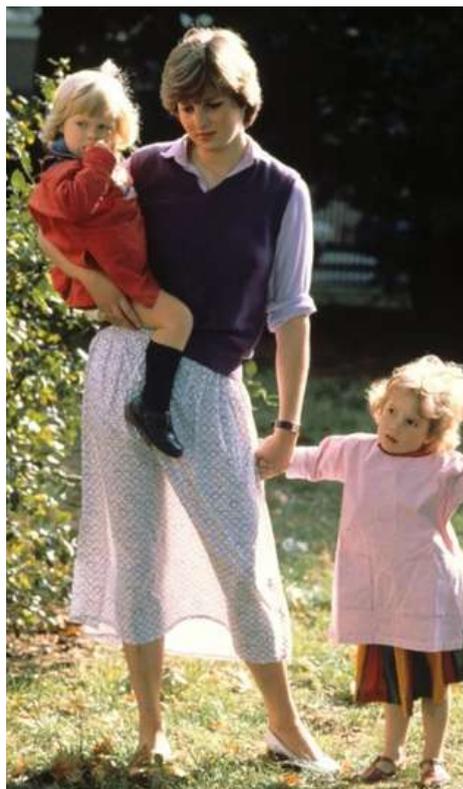
Діана, принцеса Уельська: розкішне королівське життя чи вирок?

одруженою, бути протестанткою та, бажано, незайманою. Тож, як Чарльз III натрапив на ту саму, яка так сподобалась королівській родині?

Спершу Чарльз перебував у бурхливих стосунках зі старшою сестрою Діани Спенсер - леді Сарою, та їхній роман обірвався після відвертих коментарів дівчини для преси, що були сприйняті принцом надзвичайно зухвало. Та все ж, ці стосунки неабияк вплинули на його долю, адже саме під час одного з візитів чоловіка до маєтку родини, ще у 1977-му році, він натрапив на 16-річну Діану. Цей випадок і став їхньою першою зустріччю, хоч і тоді ніякої симпатії не виникло.

Аж раптом виявилось, що Діана відповідала всім вимогам королівської родини, і до неї почали придивлятися. Цікаво, що навіть Камілла наполягала на заручинах принца з леді Діаною Спенсер, кажучи, що та підходить йому у даній ситуації найліпше.

У 1980-му Діані вже виповнилось 19 і вона мешкала самостійно, у квартирі, подарованій батьками на честь повноліття, разом із трьома подругами. Вона працювала асистенткою в дитячому садку «Молода Англія» в Пімліко.

Саме в цьому дитячому садку був зроблений відомий знімок Діани, коли ранкове сонце світило їй у спину, а силует її розкішних ніг виднівся крізь довгу спідницю. У цьому ж році Діана та Чарльз зустрілись на замському вікенді, після якого принц почав залицятися до дівчини та майже одразу запросив її на королівську яхту «Британія». Пара зустрічалася лише 13 разів, після чого Діана отримала від принца пропозицію руки та серця. Букінгемський палац оголосив про заручини 24 лютого 1981 року. Весілля відбулося в соборі Святого Павла в Лондоні в середу, 29 липня 1981 року, перед 3500 запрошеними гостями приблизно і мільярдом телеглядачів по всьому світу. Діана була першою англійкою, яка вийшла заміж за спадкоємця престолу з 1659 року. Після одруження вона стала Її Королівською Високістю Принцесою Уельською та посіла третє місце за старшинством у королівській родині Великої Британії після королеви та королеви-матері та стала улюбленицею всієї країни. Їхнє одруження назвали нацгаррішим весіллям ХХ століття. Щоправда, біля вівтаря наречена не зуміла на одному диханні вимовити повне ім'я нареченого, а він затнувся, вимовляючи клятву подружньої вірності.

Діана, принцеса Уельська: розкішне королівське життя чи вирок?

Єлизавета II і королева-мати засмутилися. Але вони і в страшному сні не могли уявити, якою катастрофою для їхньої сім'ї виявиться Боязка Ді, прозвана так ЗМІ за здатність червоніти. У принца та принцеси Уельської народилося двоє дітей: принц Вільям Уельський 21 червня 1982 року та принц Генрі Уельський (якого зазвичай називають принцом Гаррі) 15 вересня 1984 року.

Всі ці події виглядали як суцільна аристократична казка, та все ж, шлюб виявився зовсім не таким казковим, а перетворився для королівської сім'ї на справжню катастрофу. Проблеми у шлюбі спочатку були приховані, але згодом стали надбанням громадськості та цілковитою сенсацією. Раптово на горизонті знову з'явилась Камілла, яка,

незважаючи на те, що сама вже була одружена та мала дітей, почала активно спілкуватися з принцом, який все ще мав до неї глибокі почуття. Принц же, в свою чергу, не був глибокою закоханий в Діану і поводився з нею доволі некоректно. Він вважав свою дружиною інфантильною і звинувачував її в тому, що вона має надто нестабільний емоційний стан. Принцеса Уельська багато років страждала на розлад харчової поведінки та навіть це Чарльз не сприймав серйозно, та нехтував станом дівчини та її почуттями. Відсутність щирого кохання можна було помітити навіть по публічній взаємодії Чарльза і Діани. До прикладу, в телешоу, куди їх пару запросили після заручин, на запитання ведучого, чи кохають

вони одне одного, Діана відповіла:

– Звичайно!

А ось Чарльз задумливо вимовив:

– Що б це «кохання» не означало. Виявилось, що Чарльз і Камілла потайки зустрічалися то в маєтку принца, то вдома у дівчини. Дізнавшись про це, Діана на одному з прийомів усамітнілася з Каміллою і з ходу накинулася на суперницю: – Я все знаю про вас із Чарльзом! Навіть те, що напередодні нашого весілля він підніс тобі браслет з ініціалами безглузких прізвиськ, які ви дали одне одному!

Діана, принцеса Уельська: розкішне королівське життя чи вирок?

– Зате вас обожнює народ і мільйони чоловіків, – оборонялася Камілла.

– А мені потрібен мій чоловік! Дай нам спокій!

Однак обстановка тільки загострювалася. Діана ридала, влаштовувала істерики і двічі намагалася перерізати вени. Єлизаветі II такі бурхливі страждання здавалися навмисними, ледь не театральними, адже член королівської сім'ї зобов'язаний виносити удари долі з гідністю. І коли невістка прийшла по співчуття, свекруха порадила їй змиритися: Чарльз невинуватий! Тим часом популярність Діани зростає до небес. Її вважали дуже сучасною і протиставляли старомодності королівського сімейства.

Вона змогла відправити Принца Вільяма у звичайну школу, не приймаючи традиції родини щодо приватного навчання дітей. Вона заявила, що не виховуватиме своїх синів так холодно, як виховували їхнього батька, а огорне їх безмежною любов'ю. Починаючи з середини 1980-х років, принцеса Уельська стала відомою своєю підтримкою благодійних проектів, і їй приписують значний вплив на кампанії проти використання наземних мін та допомоги жертвам СНІДу. У квітні 1987 року принцеса Уельська стала першою відомою знаменитістю, яку сфотографували, коли вона свідомо торкалася людини, інфікованої вірусом ВІЛ. Її внесок у зміну громадської думки щодо хворих на СНІД був підсумований у грудні 2001 року Біллом Клінтоном на «Лекції Діани, принцеси Уельської про СНІД», коли він сказав:

«Вона показала світові, що люди з СНІДом заслуговують не на ізоляцію, а на співчуття та доброту. Це допомогло змінити світову думку та дало надію людям зі СНІДом, що призвело до порятунку життів людей, які перебували в групі ризику».

У 1987 році, коли багато хто ще вірив, що СНІДом можна заразитися через випадковий контакт, принцеса Діана сиділа на ліжку хворого на СНІД і тримала його за руку.

Найбільш відомою благодійною акцією Діани став візит до Анголи в січні 1997 року як волонтера Червоного Хреста. Світ облетіли кадри, де вона у захисному спорядженні відвідує лікарні та розміновані об'єкти HALO Trust. У серпні того ж року вона також відвідала Боснію. Її діяльність була зосереджена на допомозі дітям та іншим цивільним, які отримували травми від мін тривалий час після завершення конфліктів.

Діана, принцеса Уельська: розкішне королівське життя чи вирок?

На тлі своєї феєричної дружини принц Чарльз багатом здавався посередністю. Навіть не зважаючи на те, що він займався благодійністю ні трохи не менше за свою дружину, у очах простих людей Леді Ді було неможливо затьмарити, вона стала справжнім символом доброти та щирості. Посприяла цьому її активна взаємодія з пресою - те, чим Чарльз не керувався так активно у зв'язку з тим, що не прагнув такої популярності серед жителів Британії.

Шлюб вже давно тріщав по швах. І хоча, на мою думку, зусилля до цього доклали обидва партнери, Діану британці вважали невинною жертвою. І це незважаючи на те,

що незабаром усьому світові стала відома її інтимна телефонна розмова з близьким другом Джеймсом Гілбі, в якій він називав Ді "своїм кальмарчиком" і зізнався їй у коханні. Зрештою, принц і принцеса Уельські розлучилися 9 грудня 1992 року, а офіційно їхнє розлучення було оформлено аж 28 серпня 1996 року. Принцеса втратила титул Її Королівська Високість і натомість стала називатися Діана, принцеса Уельська. Однак, після розлучення, Букінгемський палац стверджував, що Діана офіційно була членом королівської родини, оскільки вона була матір'ю спадкоємців престолу.

Розуміючи, що шлюб вже неможливо врятувати, бажання

Діани і Чарльза врешті-решт почали реалізовуватись: Чарльз відновив свої стосунки з Каміллою і зізнався про це Діані. Вона ж, в свою чергу, дала декілька провокаційних інтерв'ю щодо проблем у шлюбі і почала жити своє життя: насолоджуватись популярністю і заводити стосункам зі спортсменами, політиками, артистами, і врешті, з мільйонером - Доді аль-Фаядом. Доді аль-Фаяд був сином єгипетського мільярдера Мохамеда аль-Фаяда, власника універмагу Harrods у Лондоні.

Влітку 1997 року батько Доді запросив Діану разом із її синами на відпочинок на свою яхту в Середземному морі. Саме під час цього відпочинку між Діаною та Доді почалися романтичні стосунки.

Їхній роман - це одна з найобговорюваніших тем 1997 року. Їхні стосунки тривали лише кілька місяців, але мали величезний медійний резонанс. Причому, як з'ясувалося пізніше, до цього доклала руку саме Діана. Вона завжди підтримувала з журналістами тісний контакт, сама повідомила їм про вікенд з Доді на яхті і навіть організувала пікантну фотосесію. Як би мені не хотілось переходити до трагічного завершення цієї історії, без цього не обійтись.

З 30-го по 31 серпня 1997 року пара перебувала в Парижі.

Діана, принцеса Уельська: розкішне королівське життя чи вирок?

Після вечері вони залишили усім відомий готель Ritz (який, до речі, належав родині аль-Фаєд) і поспіхом сіли у авто, оточені спалахами камер, намагалися втекти від папараці.

За кермом був заступник начальника служби безпеки готелю - Анрі Поль, а також пару супроводжував охоронець - Тревор Ріс-Джонс - єдиний, кому вдалось пережити фатальні події того вечора. Автомобіль, заїжджаючи до паризького тунелю Pont de l'Alma, потрапив у ДТП.

Що відомо за офіційною версією? Діана перебувала на задньому сидінні автомобіля разом із коханим Доді, обидва не були пристебнуті пасками безпеки. Доді і водій були оголошені загиблими на місці події, принцеса Діана була доставлена до лікарні, де згодом загиула від отриманих травм. Звісно ж, з'явилося багато теорій змов щодо цього трагічного випадку.

Одна з найвідоміших версій стверджує, що британська монархія нібито організувала вбивство, адже Діана могла вийти заміж за мусульманина і нібито вона була вагітна, хоча доказів цьому не знайдено. Цю версію активно просував батько Доді - Мохамед аль-Фаєд. Однак жодних доказів участі королівської родини або спецслужб не було встановлено.

Ще одна теорія — що аварія була організована британською розвідкою. Прихильники версії посилаються на «підозрілу» затримку з розслідуванням, чутки про яскравий спалах світла в тунелі і зникнення або суперечності в свідченнях.

Розслідування не підтвердили ці твердження.

До того ж, папараці переслідували машину.

Їхні мотоцикли їхали слідом, що сприяло небезпечній ситуації.

Проте суд встановив, що прямого навмисного спричинення аварії не було — відповідальність покладено на небезпечне водіння.

Для мене Леді Ді назавжди залишиться символом вишуканості та доброти. Вона, на мою думку, стала новим подихом в історії королівської родини і заслуговує на пам'ять та увагу до своєї особистості!

Жінки, які змінили правила гри у світовому спорті

Нагорна Ірина

8 березня - це не просто день квітів і привітань. Це день, коли хочеться згадати жінок, які довели: сила, наполегливість і талант не мають статі. Сьогодні жінки перемагають на стадіонах, встановлюють рекорди і надихають мільйони. Але так було не завжди. Колись їм навіть забороняли брати участь у змаганнях. І саме завдяки кільком сміливим жінкам спорт став таким, яким ми знаємо його сьогодні.

Жінка, яка пробігла там, де жінкам "не можна"

У 1967 році одна дівчина зробила те, що тоді здавалося неможливим. Її звали Кетрін Світцер. Вона зареєструвалася на Boston Marathon під ініціалами чоловіка, щоб організатори не зрозуміли, що вона жінка. Коли під час забігу суддя помітив її, він буквально намагався силою зняти її з дистанції. Цей момент навіть потрапив на фото, яке облетіло весь світ.

Але вона не зупинилася. Вона продовжила бігти. І добігла до кінця. Цей вчинок змінив історію. Через кілька років жінкам офіційно дозволили брати участь у марафонах.

Іноді одна людина може пробігти не просто дистанцію - а цілу епоху.

Гімнастка, яка змусила світ затримати подих

У 1976 році весь світ дивився літню Олімпіаду. І раптом на табло з'явилося число 1.00. Глядачі були здивовані. Але насправді це була 10.00, ідеальний бал - просто табло не було створене для таких оцінок. Так світ уперше побачив бездоганний виступ у спортивній гімнастиці. Його зробила 14-річна дівчина Надя Команечі з Румунії. Вона отримала першу в історії олімпійську десятку.

Тенісистка, яка боролася не лише за титули

Біллі Джин Кінг була не просто видатною тенісисткою. Вона боролася за справедливість.

У 1973 році вона зіграла знаменитий матч "битва статей" проти чоловіка-тенісиста. І виграла.

Цей матч дивилися понад 90 мільйонів людей у світі.

Але головне - вона боролася за рівні призові для чоловіків і жінок у тенісі. Завдяки їй сьогодні багато турнірів платять спортсменкам стільки ж, скільки й спортсменам.

Жінки, які змінили правила гри у світовому спорті

Королева, яка змінила уявлення про теніс

Коли говорять про сучасний спорт, неможливо не згадати Серена Вільямс. Вона виграла 23 турніри Grand Slam - це один із найкращих результатів в історії тенісу. Але для мене її історія ще цікавіша.

Серена довела, що спортсменка може бути сильною, емоційною, різною - і при цьому залишатися собою. Вона поверталася у спорт після травм, після критики, навіть після народження дитини - і знову перемагала.

Серена Вільямс

Дівчина, яка бігла швидше за вітер

Її неможливо було не помітити. Яскраві костюми, довгі нігті, впевнена посмішка і швидкість, яка здавалася нереальною. Флоренс Гріффіт-Джойнер, або просто Фло-Джо, стала справжньою легендою легкої атлетики. На літній Олімпіаді 1988-го вона виграла три золоті медалі і встановила рекорди на дистанціях 100 і 200 метрів. І що найдивовижніше - її рекорд на 100 метрів досі ніхто не побив. Але Фло-Джо запам'ятали не лише за швидкість. Вона довела, що спортсменка може бути одночасно сильною, стильною і абсолютно унікальною.

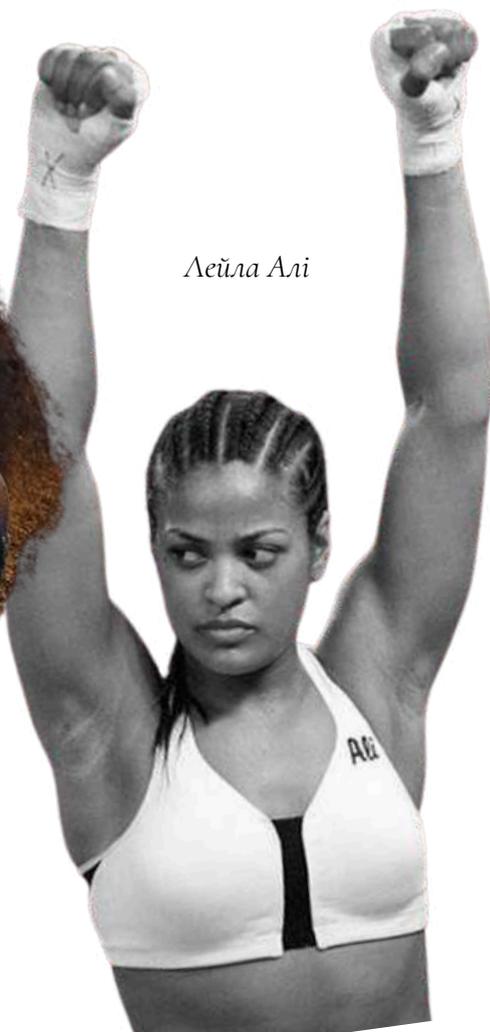
Чемпіонка, яка відкрила двері для жінок у боксі

Коли люди чують прізвище Алі, вони одразу згадують легендарного боксера. Але його донька - Лайла Алі - довела, що може створити власну легенду. Вона провела 24 бої і виграла всі 24. Жодної поразки. той час жіночий бокс ще не був таким популярним.

Багато хто сумнівався, що жінки взагалі можуть бути успішними у цьому спорті.

Лейла просто виходила на ринг і доводила протилежне. Мабуть, найважливіше те, що вона ніколи не намагалася бути "другою версією" свого батька. Вона стала першою і єдиною Лейлою Алі.

Лейла Алі

Жінки, які змінили правила гри у світовому спорті

Чесно кажучи, коли читаєш історії цих жінок, починаєш розуміти одну важливу річ. Ці жінки не просто вигравали медалі. Вони ламали правила, які хтось колись придумав для них. Завдяки їм, сьогодні мільйони дівчат можуть виходити на стадіони, бігти марафони,

піднімати штангу або грати у футбол - і навіть не замислюватись, що колись це було заборонено. На правду, для мене спорт - це не лише про силу м'язів. Це про силу характеру. А ці жінки довели: іноді одна людина може змінити весь світ.

Я також займаюся професійно спортом. І я дуже вдячна всім цим жінкам, що саме завдяки їх наполегливості, силі і характеру, я і всі інші жінки, можемо займатися спортом без перешкод. Якби не вони, деякі так і не знайшли б себе у цьому житті.

